

Polar Portalip 2017-imut nalunaarusiaa

Issittumi aakkiartorneq nalinginnaasuunngitsoq

Issittumi ukiup ingerlarnga 2016-17 arlalitsigut immikkuullarissimavoq. Issittumi sila sikunut, serminut aputinullu nalinginnaasuunngitsumik iluaqutaasimavoq, taamaammallu aamma Sermersuarmut pitsannguallaataasimalluni. Kisianni killoq immap sikuanut pitsaavallaarsimangilaq, immammi kissarnera sumiiffiit ilaanni nalinginnaasuunngitsumik assut qaffasissimagami, ukiunilu 1981-2010-mut agguaqatigiissillugu imaasarsimaneranut naleqqiullugu imaanerusimalluni.

Ukiup ukiullu ingerlaneranni Kalaallit Nunaanni assut siallerlunilu nittaassimavoq. Taavalu aasaq – tassa aattarnerup nalaa – sivikissimalluni. Annertuumik apisimanera, ingammik Tunup Kujasissuani, annertuumik albedoqartitsivoq (seqernup qinngorneri tiguneqartut utertinneqartullu nikinganerata), kinguneraalu seqernup qinngorneri amerlanerusut utertinneqarsinnaasimammata taamalu kiak annikinnerusoq attatarineqarluni.

Inernera tassaavoq naatsorsukkat taama pitsaatigisut kingumut 1980-ikkunnut aamma 1990-ikkunnut ujartuilluni aatsaat takuneqarsinnaammata, aassimasoq aamma uukkarlutik iluliangortut naatsorsorneranni kisitsisaagallartut nittaallanit sialunniillu ilanngaatigigaanni.

Taamaakkaluaq ukiup ataasiinnaap inerneru ima paasineqarsinnaanngillat silaannaq allanngoriartortoq sikunut serminullu iluaqutaanerusup tungaanut. Sermersuarmi nittaalernerup siallernerullu taavalu aakkiartornerup akornanni unammilleqatigiinneq uninneq ajorpoq. Ukiullu kingullit amerlasuut ingerlaneranni sumut saakkiartornerata takutippaa aakkiartorneq naalagaasoq – aamma ukiumik ataasinguaqaraluarpat aakkiartornermit nittaalaqarnerusumik sialoqarnerusumillu soorlu 2017-imi taamaassimasoq.

Immap sikuata 2017-imi annikinnerpaaffia amerlasuutigut 2016-imi annikinnerpaaffiusumut assiguvoq. 2017-imissaaq immap kissarnera qaffasissimavoq nalinginnaasumillu anginerusumik imaannaasimalluni. Taamaammatt 2017-ip ukiaanerani sikujumaataasimavoq, ukiumullu nutaamut 2018-imut iserpugut saattuinnarmik sikusimalluta.

2017-imi Issittumi alapernaarsuinerit inerneru pingaarnarpaat takutilaassavagut:

- Annertuumik nittaalaqarneq/sialoqarneq, aasaq nillartaartoq kiisalu aannerup nalaa sakkukitsoq sivikitsorlu
- Aannera nalinginnaasuunngitsumik annikitsoq
- GRACE atorlugu ukioq kingulleq
- 2017-imi Sermersuup albedoa ukiuni 18-imi qaffasinnerpaat pingajorivaat
- 2017-imi issittumi immap sikuata ajornerulersimasup aasap nillerneranik iluaqusersorneqarporlusooq

Annertuumik nittaalaqarneq/sialoqarneq, aasaq nillataartoq kiisalu aannerup nalaa sakkukitsoq sivikitsorlu

Sermersuarmi ukiup ingerlarnga (sept. 2016-imiit aug. 2017-imut) ukiaanerani assut apisimavoq, ukiuunerani upernarneranilu sila issikinnerusimalluni, aasaq nillertoq taavalu aannerup nalaa sakkukitsoq sivikitsorlu.

2016-imi oktoberimi ingammik Tasiilap eqqaa annertoorsuarmik siallerfiullunilu nittaalarfiusimavoq, ulussaarsuit kiattorsuarneersut Matthewip aamma Nicolep amiakkui nunakkut ingerlalmata. Oktoberimi annertoorsuarmik siallerfiullunilu nittaalarfioreersaq qaangiummat ukiuunerata sinnera agguaqatigiissillugu pisarneq maliinnarpaa, allaallu Nunatta kitaata avannaani sumiiffiit ilaanni pisarnermit annikinnerusumik apisimalluni.

Sermersuup aakkiartornera qaqugukkut aamma qanoq pisarnerisat nalilerniarlugu piffissat marluk tunngavigineqartarput. Aappaa tassaavoq aakkiartornerup aallartinnerata aalajangernera, tassaasoq ullut malittuinnaat pingasut Sermersuup arealiata 5%-imik anginerusup kipsisuumik aassimanerata ulloq siulliat. Aappaa tassaalluni ablationerfiup aallartinnera, tassaasoq ullut malittuinnaat pingasut Sermersuup qaaminiit ullormut 1 gigatonimik anginerusumik annaasaqartarnerata ulluat siulleq.

Aakkiartorfik ulloq 5. maj 2017 aallartikatareerpoq, tassaalluni 1981-ip kingorna aallartiarfiunerpaat pingajuat. Aakkiartornerulli kingunitsiannua issilerlunilu apivoq, taamaammallu annertuumik aakkiartorneq aatsaat kingusinnerusukkut aallartissimalluni.

Taamaalilluni ablationerup aallartiffigaa ulloq 11. juni, piffissarlu taama nalinginnaatigisoq najoqqutarigaanni ukioq taanna 1981-ip kingorna aallartiffiusartut 12.-ttut inissippoq. Aanneq annertunerpaq julip naanerani pivoq – nalinginnaalluinnartumik.

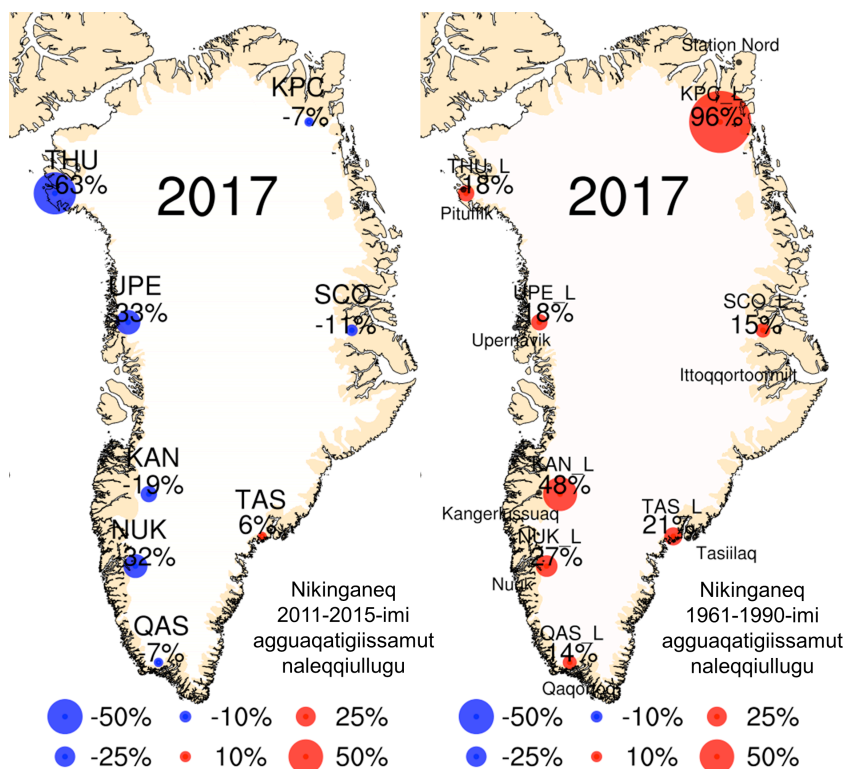
Akerlianilli oqimaassutsip annikillinera tamarmiusoq nalinginnaannginneruvoq. Qaavata initussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerat sapaatip akunnera ataaseq missiliorlugu 27. junimiit 5. julip tungaanut noor'lumut qanissimavoq imaluunniit allaat qulaaniilaarsimalluni assigalugu qaavata oqimaallinerusimanera. Aamma julip qaammataani assut issittarsimavoq, misissuiffiusumi Summitimi (3.216 meterisut qutsissusilimmi) ulloq 4. juli 2017 julimi aatsaat taama issitsigisumik nalunaarsuisoqarluni -33 °C-imik. Nalinginnaasuunngitsumillu aamma qaammammi tassani kingusinnerusukkut julimi aatsaat taama kiatsigisumik nalunaarsuisoqarluni – aamma Summitimi – tassani ulloq 28. juli +1,9 °C-imik nalunaarsuisoqarluni.

Aannera nalinginnaasuunngitsumik annikitsoq

Piffissami 2016-2017 (sept. 2016-imiit aug. 2017-imut) qaavata initussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerat (SMB) 1981-ip kingorna inernerit noor'lup qulaaniissimasut pitsaanerpaat tallimaattut inissippoq. Qaavata initussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerat tassaavoq Sermersuup qaavata allat ilanngunnagit ilanera aamma aannera, ilaatigullu uuttuinerit aamma qarasaasiakkut naatsorsukkat tunngavigalugit piusuusaartitsinerit najoqqutaralugit nakkutigineqarluni.

Sermersuup aakkiartornera suliniutip PROMICE-p ataani sumiiffinni qinikkani toqqaannartumik uuttorneqartarpoq. Sermersuup aattarfiini silasiutini 20 missaanniittuni uuttortaanerit takutippaat junimi, julimi aamma aggustimi issisiutit tamarmik ukiuni 2008-2017 agguaqatigiissillugit issittarnerattut inissisimasut imaluunniit appasinnerullutik. Piffissami

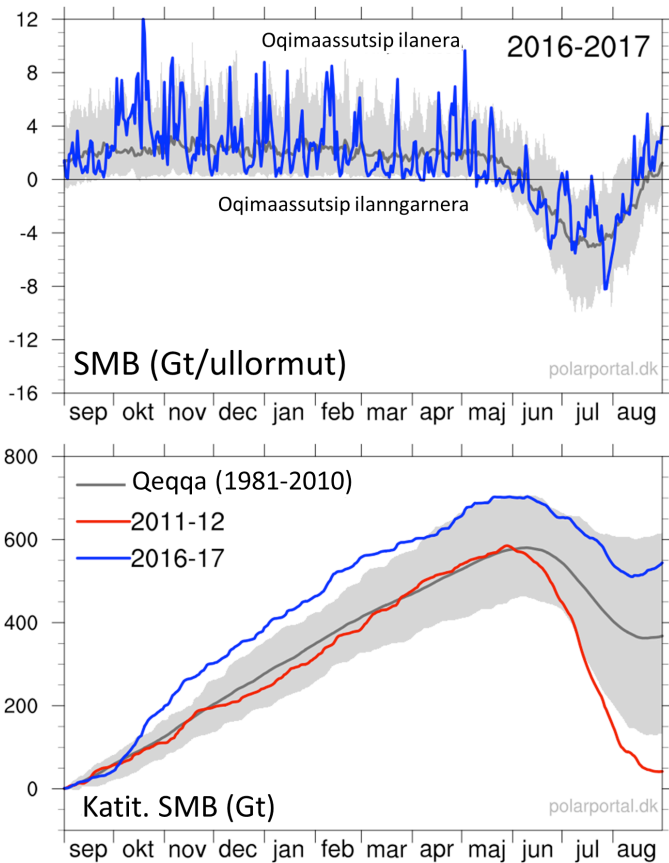
pineqartumi attarfiup kitaa'tungaa sinerlugu juuli qaammat nillernerpaaffiusut nalunaarsorneqarpoq, aamma junimi, julimi aggustimilu issinnerit/kiannerit agguaqatigiissillugit issittarnerit/kiattarnerit ataallugit nalinginnaasumik nikingassutaannaangitsoq paasineqarluni.

Tak. 1: PROMICE-p silasiutaani appasinnerusumiittuni naatsorsuinerlut ilaasussaangitsut peereerlugit 2017-imi aannerit nikingassusaat nunap assingani takuneqarsinnaapput piffissamut 2011-2015-imut (saamik) aamma 1961-1990 (talerpik). naleqqiullugit.

Taamatuttaaqaq naatsorsuinerlut ilaasussaangitsut peereerlugit 2017-imi ukiumut tamarmut aakkiarnerup ataatsimut katinnera uuttuiffinni 20-usuni tamani ukiuni 2011-2015-imut agguaqatigiissummut qanissimapput imaluunniit ataaniillutik. Nikingassutit pitsaangitsut ajornerpaat sersersuup kimmut sinaani uuttorneqarput (Tak. 1 saam). Silaannaq pillugu ukiunut toqqammaviusunut 1961-1990 naleqqiikkaanni (Van As et al, 2016; Tak. 1 talerp), tassani sersersuaq oqimaatigiissutut isumaqarfigineqarluni, 2017-imut aakkiarnerup nikingassutai pisariitsumik allamut naatsorsoreerlugit takusinnaalerparput nikinganerit tamarmik noor'lumit qaffasinnerusut aamma silasiut Kronprins Christian Land (KPC)-imiittumi nikingassut noor'lumit qaffasinnerusooq annerpaaq ittoq.

Aamma DMI ullut tamaasa Sersersuup sermeq imerluunniit qanoq annertutigisoq avisaartittarneraa imaluunniit katersortarneraa pillugu piusuusaartitsinerit ingerlattarpai. Piusuusaartitsinerit taakku tunngavigalugit Sersersuarmi tamarmi qaavata inittussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerat qanoq allanngoriartortigisoq pillugu ataqtigiissumik uuttuinermit naatsorsukkamik pissarsisoqarsinnaavoq (Tak. 2). Ukiup ingerlarngata naanerani (31. aug. 2017) qaavata inittussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa allat ilanngaatigereerlugit inernerat tassaavoq 544 Gt, tassa imaappoq aalluni imaanut kuussimasumut (sermit ilulissallu annaaneqartut ilanngunnagit) naleqqiullugu apunit nakkaasimasut 544 Gt-imik annertunerisimasut. Taamaalilluni 2016-imi ukiakkut ukiullu ingerlanerani aputerpassuit nakkaasut aaffiusup nalaanut nillertumut sivikitsumullu ataqtigiissikkaanni taava SMB piffissami 1981-imiit 2010-mut agguaqatigiissaakkamit 368 Gt-iusumut qaffasinnerungaartumut inissippaa.

Tak. 2: Sangujaap qullerpaap Sermersuarmi sumit tamanit ullut tamaasa qaavata inittussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa katillugit tuniseqataasuunerat naatsorsugaq takutippaa. Sangujaap alliup qaavata oqimaassusia katiteqattaarlugu tamarmiusoq takutippaa. Sangujaap tungujortup akkiartorfik 2016-17 takutippaa, takuneqarsinnaavorlu piffissap naanerani sangujaap nalinginnaasup qasertuup qulaanut inissittoq.

Qaavata inittussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerat
 Allat ilanngunnagit Sermersuup qaavanut nakkaallutik ilassutaasut aamma aannikkut ilanngaassutaa-sut qaavata inittussusaata oqimaa-ssusaatalu imminnut naleqqiunne-rannik taaneqartarpoq. Sialuit/nit-taallat Sermersuaq oqimaanneru-lersittarpaat, Sermersuarlu aak-kaangat minnerulertarluni. Initus-sutsip oqimaassutsillu tamarmiu-sup imminnut naleqqiunnerannut naleqqiukkaanni qaavata inittussu-saata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerata Ser-mersuup qaavani ilassutaasoq oqaatigisarpaa – tassa imaappoq sermit uukkaraangata aamma sermit immamit kissartumit aatsinneqarlutik annaaneqartartut ilanngaatilugit. 1990-ikkunili qaavata inittussusaata oqimaassu-saatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerat ataatsimut isigalugu appariartuinnarsimavoq.

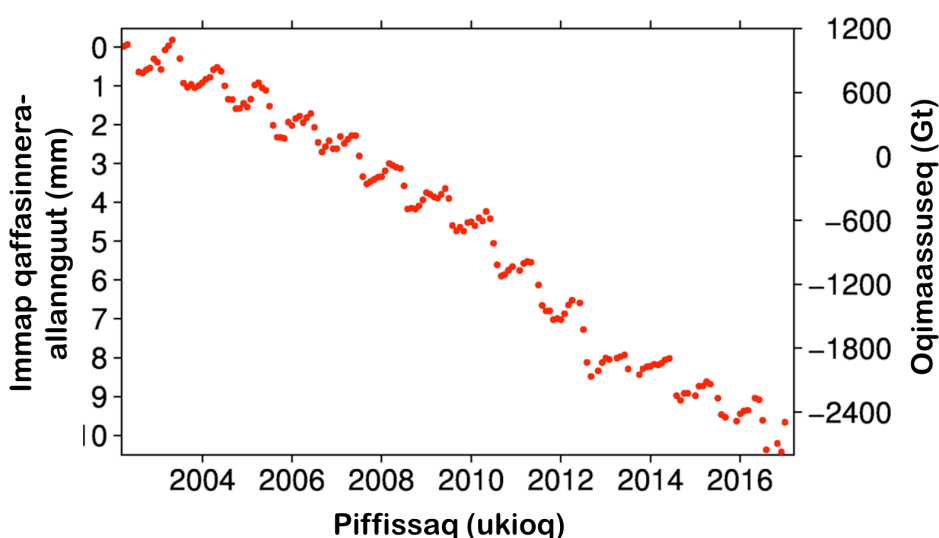
GRACE atorlugu ukioq kingulleq

Sermersuup immat qaffasissusiinut sunniuteqartarnera pillugu paasissutissat naatsorsuinernut tunngaviusut 2002-miilli qaammataasanit GRACE-nit pissarsiarineqartarsimapput. GRACE annertuumik iluatsitsiffiusimavoq ukiullu 15 sinnerlugit paasissutissanik katersereerlutik suliaq oktober 2017-imi naammassineqarpoq. Qaammataasap aappaata batteerii nungussimapput kisianni qanoq ikkaluarpalluunniit qaammataasat marluusut tamarmik nunarsuarmut ima qanillisiimatigissapput ukiuunera naanngitsoq nunarsuup silaannaanut appakaallutik nungullutik ikuallakkumaarlutik. Peqqaataaniit suliaq taanna taamaallaat ukiuni 5-ni ingerlasussatut pilersaarutaasimagaluarpoq.

Maanna paasissutissanik toqqammavimusunik pissarsisarneq unikkallassaaq nanginnera GRACE follow-on-ip, Nunatta sermersuata oqimaassusaanik piffissap ingerlanerani allanngorannerit assut

naleqartut nangeqqinneqarsinnaaqullugu paasissutissanik pilersuisinnaanngornissaata tungaanut. GRACE follow-on 2018-imi avataarsuanut aallartinneqarnissaa pilersaarutaavoq.

2002-miilli Nunatta sermersuata initussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerat tamarmiusoq noor'lumit mikinerusimavoq ukiut tamaasa nalinginnaasumik 200 aamma 300 Gt akornanni annertutigisoq annaaneqartarsimalluni. Kisitsisinut ilaapput qaavata initussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerat aamma sermit ilulissallu annaaneqartut. Kisianni suut tamarmik naatsorsoreerlugit 2016-17-imi oqimaassusermut naatsorsuutit tamakkiisut noor'lup missaaniipput – immaqa allaat noor'lumit qaffasinnerulaaminerluni. Sermit ilulissallu imaanut annaaneqartut agguaqatigiissikkaanni 500 Gt missaaniipput. Taanna 544 Gt-niit ilanngaatigigaanni tassaasoq qaavata initussusaata oqimaassusaatalu imminnut naleqqiunnerisa inernerat, taava suut tamarmik ilanngaatigereerlugit inernerissavaa Nunatta sermersua ukioq manna annikitsumik oqimaannerulersimasoq – 44 Gt missaannik. Kisitsilli taanna 2002-miilli Nunatta sermersuata katillugit annaasimasaanut sanillinneqassaaq – tassaasoq 3600 Gt. Taava 44 Gt allannguigaarsinnaanngillat. Kisitsilli taanna siusinnerusukkut uukkaattut agguaqatigiissillugit naatsorsornerat tunngavigalugu naatsorsuigallarnerup inernerivaa.

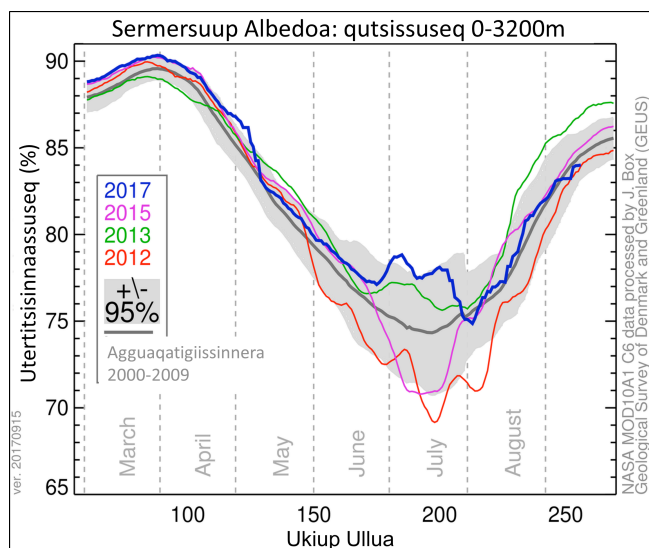

Tak. 3: Sangujaap Sermersuup qaammammiit qaammammut oqimaassusaata tamarmiusup allanngoriartornera ersersippaa, Gt uuttutigalugu (1 Gt tassaavoq 1 mia. tonsit imaluunniit imeq 1 km³. 1000 Gt-ip assigaa nunarsuarmi tamarmi immat 2,8 mm-imik qaffannerat). Uuttuisarnerit 2002-miit januar 2017-imut ingerlanneqartarsimapput. Oqimaassutsit allanngorsimaneri 2006-imi junimut naleqqiunneqarput, immalli qaffasissusaanut allatut naatsorsorneri 2002-mut naleqqiunneqarlutik. Erseqqissassallugu pingaarpoq paasissutissat 2016-ip qiteqqunneranit tamatumalu kingorna pisut siusinnerusukkut naatsorsuisimanernut naleqqiullugit annertunerungaartumik qularineqarsinnaammata qaammataasani atortorissaarutit assigiinngitsut pissusissamissut ingerlasimanninnerat pissutigalugu. Taamaattumik paasissutissat GRACE-mit pisut najoqqutaralugit piffissami 2016-17-imi oqimaassutsit allanngorsimaneri tamarmiusut naatsorsorneqarsinnaanngillat.

2017-imi Sermersuup albedo ukiuni 18-imi qaffasinnerpaat pingajorivaat

2017-ip aasaanerani albedo junimiit aggustimut 2000-ip kingorna qaffasinnerpaat pingajorisimavaat, 2000-imi aamma 2013-imi taamaallaat anginerusimalluni. Tamatumunnga peqqutaanerpaapput aputit oktober 2016-imi ulussaarsuit kiattorsuarneersut Matthewip aamma Nicolep nassatarisimasai. Isugutaqimmat kiakannerlunilu (issilaaminerpormi) aputit annertoorsuit nakkaasimapput 2017-imi aannerup nalaani Sermersuaq qallersimakannersinnaalersillugu. Apummit qallersimanerup taassumap seqernup qinnguui annertuumik utertissinnaasimavai (Tak. 4) taamalu aamma kissarnek, taamaammallu annikinnerusumik aatsitsilluni. Albedo pillugit

paasissutissat qaammataasamit MODIS-imit pisuupput (Moderate-resolution Imaging spectroradiometer), taanna 2000-imili Nunarsuup seqernup qinnguaanik utertitsisarnera malinnaavigisimavaa. Albedo tassaavoq suup qaavata Seqernup qinngornerinik utertitsisinnaassusia. Suup qaava qaamanerunera malillugu seqernup qinngornerinik utertitsillaqqitsigisarpaq. Akerlianik suup qaava taartup seqernup nukingata ilaa kianngorlugu milluguttarpaa.

Tak. 4: Takussutissiami takutinneqarput albedomik uttuisarnerit ullormut agguaqatigiissinneri ukiuni 2012, 2013, 2015 aamma 2017. Sangujaaq tungujortoq 2017-iuvoq. Aasap qaammataani junimi julimilu 2000-2009-p (qasersoq) agguaqatigiissinnerannit qaffasinnerungaaqisoq ersarippoq.

2017-imi Issittumi immap sikuata ajornerulersimasup aasap nillerneranik iluaqusersorneqarporlusooq

Issittumi immap sikua 2017-imi aannerup nalaa tikinneqarmat ajornerusimavoq. Issittumi silap taama pueqqortigisimanerata ukiumi tassani aakkiartorneq kigaallatsikkaluarpaa. Kisianni iluaqutaangaangilaq pissutsillu 2016-imut assut assingusimallutik.

Assersuutigalugu september 2017-imi pissutsit september 2016-imut pissutsinut assut assingusimapput: Beaufortip imartaani aamma Tjukterip imartaani sikut annertoorsuit peqarsimangillat. Sumiiffiillu ilaanni immap sikut eqqaanniittup kissarnera nalinginnaasuminngarnit 4 °C tikillugu kissarnerusimavoq. Immap kissarneri taama qaffasitsigisut ingammik Baffinip Kangerliumarngani, Hudsonip Kangerliumarngani aamma Siberiap Kangimut Imartaani uuttorneqarsimapput. Siberiap Kangimut Imartaani kissarnera 10 °C angusimavaa tamannalu nalinginnaangitsumik qaffasissuseqarpoq. Inernera tassaavoq Issittoq kingumut ukiumut nutaamut appakaammat ajornerulersimasumik qajannartumillu immap sikuani sikoqarluni.

Sikup siammarsimaneranik alapernaarsuinerit takutippaat aasaanerani issittumi sikup arealia 1970'ikkulli naalerneranni ukiut tamaasa agguaqatigiissillugu 94.000 km² missaannik minnerulertarsimasoq. Angissuseq taanna Danmarkip arealiata marloriaataanik angineruvoq.

Immap sikua klimamut pingaaruteqarpoq qaamasuunera pequtugalugu taamaammallu qaffasissumik albedoqarluni. Immap sikuata annikinnerujartornera ilutigalugu Issittumi taartumik qallersimasut annertusiartorput, taakkulu seqernup nukinga milluguttarpat taamalu sikup kissarneruneranut aanneranullu suli anginerusumik tunioraasunngorlutik. Aamma seqernup nukingata immaq kissarnerulersittarpaa, taannalu pequtugalugu ukiakkut sikujumaataartarluni. Tassa imaappoq ukiukut issutsinnissamut piffissaq sivikinnerulersimavoq. Tamatuma nassatarisinnavaa siku upernaakkut saannerusalertoq siusinnerusukkullu sikuertalerluni.

Marsimi siammarsimassusia

Ukiut tamaasa marsimi Issittumi siku siamasinnerpaaffini angusarpaa. Kisianni 2017-imi siamasinnerpaaffia arajutsisassaangitsumik annikippoq, 2016-imi ukiaanerani 2017-imilu ukiuunerani katillugit ukiup affaata missaani nalinginnaasuunngitsumik issikissimasinnarluni. 2017-ip affaata siulliani ullut tamaasa Issittumi immap siukuata arealia, ataasiakkaannguit minillugit, ukiup taamaalinerani uuttorneqartartut annikinnerpaaffianiipput. Aamma taamaappoq ukiup siammarsimanerpaaffiani marsip qiteqqunnerani pigajuttartoq. Marsimi ukiaanerani ukiuuneranilu sikuq annertusiartornerata annerpaaffini angusarpaa, taannalu upernaakkut aasakkullu aakkiartornermik taarserneqartarluni.

Marsimi 2017-imi immap sikuata siammarsimassusia ukiut 2006, 2015 aamma 2016 assigikannerpai, tassaasut ukiuni kingullerni 40-ni qaammataasat nutaaliat atorlugit annikinnerpaatut uuttorneqarsimasut. Marts 2017-imi annikitsumik siammarsimassuseq Karap aamma Laptevip Imartaasa qulaasigut nalinginnaasuunngitsumik sakkortuumik kianneranik ingiorneqarpoq, aamma anori kiakannersoq Barentip Imartaanut anngulluni. Taakkunanerpiaruna tassa Barentip Imartaani, Karap Imartaani aamma Japanip avannaani Okotskip Imartaani marsimi 2017-imi ukiumut nalinginnaasumut naleqqiullugu sikoqanngitsoq.

2016-ip ukiaanerani qalasersuup avannarliup nalaani issisiut amerlasooriarluni nalinginnaasumit 15°C anngullugu allaat qaffasinnerusarpoq. Ukiaanerani piffissami sivikitsumi allaat nalinginnaasumit 20°C-mik kianneruvoq. Taamaalilluni siku annertusiartornissaminut akornuserneqarpoq oqaatigereerneqartutullu marts 2017-imi immap sikuata arealia annikitsillugu kisianni aamma saatsillugu. DMI-p nammineq sikumut modeliata takutippaa marts 2017-imi sikut annertussusaasa ataatsimut katinnerat 2016-imi ajornerpaaffiusimasoq assigigaa.

Ukiuni kingullerni 5-ni agguaqatigiissitsinermut naleqqiullugu sikuarterneq september 2016-imi aallartimmalli december 2016-ip tungaanut sikut 1 million kvadratkilometerit missaannik annikinnerusimapput. Agguaqatigiissitsineq taanna appassissumeereerpoq. Taarsiullugu ukiut 1978-imiit 2000-imut aallaavigigutsigit 2 millioner kvadratkilometerinik annikinnerupput, taassumalu assigaa Danmarkip 46-riaammik angissusaa.

Aakkiartornerup nalaa

Aasarissinerup nalaata missaani qalasersuup avannarliup eqqaani seqerngup ullormut nukimmik tunniussaqaartarnera Nunarsuarmi sumiiffimmuq sumulluunniit naleqqiullugu anginerusarpoq. Taamaasilluni nunarsuup nillernerpaaffiisa ilaannut ilaatinneqartartoq aasap ingerlanerani kiattartoq, immallu sikuata aakkiartornera sukkatsittarlugu. 2017-imi qalasersuup avannarliup eqqaani ulloq 13. juni issigunnaarluni manngulerpoq. Nalinginnaasumut qanilluinnarpoq, tassaammat ulloq 12. juni.

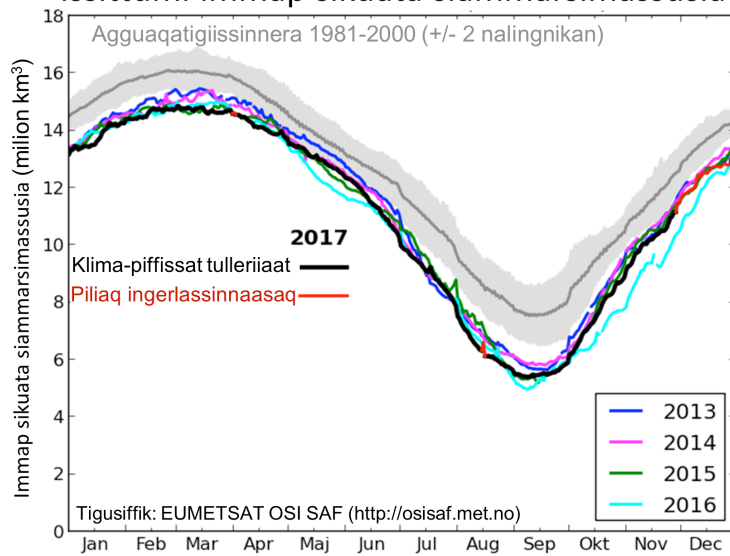
Kiattalernerata aput sikullu allanngortittarpai: Siku aattoq assersuutigalugu seqerngup qinnguaanik tigooraaneruserarpoq sikumut aalerfimmuq anngussimanngitsumut naleqqiullugu. Aamma kiattalernerpeqqutigalugu quppat sikuarterunnaartarput, nakkaasullu aputaajunnaarlutik sialunngortartut. Tamakku tamarmik aakkiartornermut ilapittuutaasarput. Kiannerup aakkiartorneq sukkatsittarmagu ulloq qerilerfik qimallugu kiammut appakaaffiusoq aasap ingerlanerani sikut qanoq annertutigisut aassinnaaneranut pingaaruteqartarpoq, aamma septemberimi ukiup sikukinnerpaaffiata nalaani sikut qanoq annertutigisut sinnerussimaneranut pingaaruteqarluni.

Taamaakkaluaq 2017-imi ulloq aakkiartulerfiup aallartinnera nalinginnaasumik pisoq septemberimi sikut qanoq siammarsimatiginissaannut uparuussingilaq. 2017-imi aasap ingerlanerani sila kingumut sikut siammarsimaneranut annertussusaannullu naalaganngooqqippoq. 2016-imi ukiakkut nalunarunnaarpoq issittsumi immap sikua 2017-imi aakkiartulerfiup aallartinnerani ajornerulersimassasoq. Taamaalivormi aamma, kisianni qalasersuup eqqaani aasap ingerlanerani silap pueqqornerata 2017-imi aakkiartorneq kigaallatsippaa.

Taamaammat 2017-imi aasap naalernerani pissutsit 2016-imi ukiup taamaalinerani pissutsinut assigoqaat. Sikut eqqaanni immap kissassusaa/nillissusaa qaffasippoq nalinginnaasumillu annertunerusumik imaalluni, kinguneranillu ukiap ingerlanerani sikujumaataarluni sikullu annertusiartornerat arrilluni – imaappoq ukiuni kingullerni minnerpaamik 8 ingerlaneranni europamiut qaammataasaat SMOS atorlugu annertusiartornerata malittarineqarsinnaaffiani aatsaat taama arriitsigisumik annertusiartorluni.

Tassa imaappoq 2018-ip aallartinnerani ukiup taamaalinerani sikut siammarsimanerat ukiuni ikinnerpaamik 40-ni aatsaat taama annikitsigisoq.

Issittumi immap sikuata siammarsimassusia

Tak. 5: DMI'p immap sikuata siammarsimaneranut sangaalialia. Asseq EUMETSAT'ip sikut eqimassusiannut naatsorsortarnerannik OSISAF-imik najoqqutaqarpoq, immallu arealii 15%-imik anginerusumik sikuusut takutinneqarlutik. Assiliartaa Polar Portalimit pivoq.

Issittup imartaani sikup siamasissusia

Issittup imartaani sikup siamasissusia amerikamiut NSIDC-annit europamiullu EUMETSAT-iannit missoqqissaarneqartarpoq – tassuunakkullu DMI-mit. Centerit taakku tamarmik qaammataasat atorlugit nalunaarsukkat assigiit najoqqutarisarpaat kisianni immap sikoqanngitsup sikullu sinaata perpalutsitsisarnera assigiinngilaartumik passuttarpoat. Taamaammat sikup siammarsimanagera pillugu sangaalialia tamatigut assigeeqqissaarneq ajorput. Europamiut kisitsisaataat ilisimatuunit DMI-mi sulisunit nalunaarsukkat aqutugalugit saqqummersinneqarput, taakkulu ilaatigut atuagassiami The Cryospheremi saqqummersinneqarsimallutik.